

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Hétfő, március 21.

Pénzt és életet.

Kolozsvár, márc. 21.

A jövő héttől kezdve újra boldog a magyar: most már hazafi lelkének teljes megnyugvásával adózhatik. Pénzzel és vérrel. Meg van már szavazva a mult év katonajárműléka és ideiglenesen a most muló hónapok adó-jutaléka is. Most már nem honarulás fizetni és nem honarulás a mérőléc alá állani. — Ellenben annál kellemetlenebb.

Mintha végigzugna az országon egy ijesztő, ellentmondást nem tűrő hang követelése: pénzt és életet. És nem segít semmi: holnaputántól kezdve verbuválnak bizony, ha kell, kötéllal és azután behajítják a nagy adót erővel. Persze kiemeltesen, — ahogy hivatalosan ígéri.

Hát ettől a kimélettől fázik az ország nagy szegénysége, valóságos tavaszi hideglelés rázza az embereket. Furcsa kimélet lesz az, — akarva, nem akarva. Egy és háromnegyed évi adó esedékes most egyszerre. És tavasz van, az az idő, amikor immár nemhogy adóra, de élnivalóra is csak hite van, — ha van és olyan, amilyen van — a nincsetlen embernek, nem pénze. Ilyenkor már rendes időkben sem tud fizetni a hátralekösök tömege, a rendes évnegyed adóösszegeket sem lehet behajtani, nemhogy arról lehetne szó, hogy másfél előbbi év adója mellett hajtsák be — kiméletesen — az idén közel két negyedet. Szóval: most őszig a kiméletes behajtás ebben a tulostul agrikultúr országban, ahol a kereskedő és iparos és minden nem bürokrata hivatalu ember kereseti viszonyai a mezőgazdasági évszakaihoz simulva alakulnak, tehát ezidőszakra, közszóval; panganak, azt jelenti, hogy jórészt csak önkéntes adófizetést szabad számításba venni. Őszire pedig, — őszire a jó isten kezében vagyunk. Ha az a mag, amelyet most vetnek meg, vagy talán sardjzik is már a fölzsántott föld fekete rögei között, gazdagon gyümölcsözik, ha a kalász aranyárgára érik, ha rozsa, féreg és az idők viszontagságai el nem pusztítják, ha a betakarítás jól sikerül, ha... ha ezer és egy szerencse híven szolgál és az áldásnak ára is lesz: akkor lesz annyink, hogy a folyó évi nehéz adóterhet gondok nélkül leróhatjuk.

Am a mult hátraléka még akkor is kinos teher lesz, amely csak több-kevesebb gazdasági destrukció árán lesz behajtható.

Ha pedig rossz termés következnék? — Hát arra gondolni sem akarok, mert az most kétszeres nemzeti szerencsétlenség lenne.

De lehet-e arra számítani, hogy őszig az adóbehajtást jóformán szüntettesse a kormány? Talán, ha az általános választások közel volnának. — Így?... Pedig e nélkül a seljes romlásra lehetünk elkészülve.

Mikor pedig annyi komoly aggodalmat okoz a pénzadó, itt áll fekete gondjaival a másik, még veszedelmesebb: a veradó. Két nap mulva megkezdik a sorozást és május elején... nótaszóval ment a fiu bakának, de most, májusra elhallgat a nótá s elszorult szívvel megy a császár zászlaja alá az új katoná.

Az is: hogy a császáré az a zászló és nem a magyar királyé. Deg meg: valami rossz szél fog onnan Délről, a Balkán felől; veszedelem fenyeget. Cáfoltják, tagadják, mégis hirtelen járja: mire az új katonák megkapja a régi katonaruhát, tavasz nyílására vérrózsák nyílnak nekünk Macedoniában...

Im, így köszönt ránk a most jövő héttel a törvényesség lett új világ. A jelszava: pénzt és életet. Nem: pénzt vagy életet. És... mindkettőt egyszerre: pénzt és életet.

Dr. Szöllösi Zsigmond.

Zarandoklat a Kossuth sirjához.

A menet.

Budapest, márc. 20.

Lélekemelően folyt le az országos Kossuth-gyásznap az idei 10-ik évfordulóján.

Mintegy 35 ezernyi szervezett zárt soru tömeg hullámzott végig zászlóival, koszorúival a temetőbe vezető utastén a Múzeum-körút elejéről történt elindulása után.

A menet kialakulása úgy ment végbe, hogy az Egyetem-téren gyülekezett országos főiskolai ifjúság igen hosszú sora, az egyetemi zászló alatt és díszmagyarba öltözött diszkiserekek élén a Kálvin-téren át a Múzeum-körút elejére érkezett, a hol mintegy 160 főnyi töltött csapat kötéldikordán belől helyezkedett el. Az önkéntes töltőszághoz, a melyet dr. Szili főparancsnok vezényelt, a Ganz-gyár töltőszághoz is kiküldött 50 főnyi csapatot Oszecsky parancsnok vezetésével.

Az Egyetem-tér, Kecskeméti-utca, Kálvin-tér és Múzeum-körút, valamint a Kerepesi-úton végig a temetőig mindenütt égett a gyászba vont gázlámpák lángja, miközben fényét elnyomta a márciusi nap fényes tavaszi sugara....

Az óriási embértömeg rendben és a Kossuth nótá hangjai mellett vonult ki a temetőbe, utközben mindenütt sorfalat képező embercsoporthok között. Szaz egyetemi ifjúsághoz a mégyetem kerijében gyülekezett 48-as honvédek és a temetőben közreműködő daloskörök csatlakoztak Szecskay Árpád főrendező vezetésével. Ezután csatlakozott a középiskolai ifjúság Ulahla Vilmos főrendező, a vidéki törvényhatósági küldöttek Taksony József főrendező, a politikai pártok küldöttei, kaszinók és társaskörök Schaffner János főrendező, a gyászruhások küldöttsége Szöllösi Mihály főrendező, a zászlós egyesületek és ipartársulatok Füredi Iván főrendező, az asztaltársaságok Koltai Pál és az egyesületekhez nem tartozó polgárság Lukács János főrendező vezetésével.

A rendet fenntartó bizottság elnöke Boross Soma fővárosi bizottsági tag, a menet vezérrendezője pedig Hegedűs István volt. A menet megindításánál Petri Artur főrendező tett nagy szolgálatot, a temetőben a rendezés nehéz munkája Szűcs Imre főrendezőre nehezedett; a temető kapujában Szelles Adorján főrendező tartotta fenn a rendet, míg az egyesek és a társulatok, küldöttségek és egyesületek koszorúit dr. Rusznák Dezső főrendező vette át.

A sirnál.

Elsőnek a függetlenségi és 48-as párt tagjai érkeztek ki a temetőbe. Az ősz tiszteletbeli elnök: Thaly Kálmán vezetésével megjelentek: Rátkay László, Luby Béla, Malatinszky György, Bráza Kálmán, Gabányi Miklós, Pozsnyay Miklós, Szathmáry Mór, Polczner Jenő, Kacsokovics Géza, Barabás Béla, Kállay Lipót, Benes László, Molnár Ákos, Bakonyi Samu, Ráth Endre, Kelemen Béla, Hentaller Lajos, Bartha Ferenc és Hegedűs Károly országgy. képviselők.

A párt külön a sirnál róttá le hazafiai kegyeletét, a hol már akkor is számos koszorú fedte a sir fedelét. Így: Kossuth Ferenc és Lajos T., A székes főváros közönsége, Lakatos Miklós, Az egyetemi kör, a new-yorki magyar dalnok, A mégyetemi ifjúság, A felső építőipariskola, lipótvárosi ifjúság, A kolozsvári asztaltársaság, A Kossuth Lajos női kör, A Herczeg Ferenc asztaltársaság, Az úpesti Kossuth Lajos női kör, Szepes-, Győr-, Heves-, Malom vármegyék és Pécs- és Esztergom városok koszorúit.

Kacsokovics Géza, a párt szóznoka magvas és megható szép beszédben fejezte ki a párt halálját a halhatatlan szellem iránt.

Utána Thaly Kálmán mondott köszönetet a párt szóznokának és egyben néhány meleg szóval Bakonyi Samuval egyetemben letette Debrecen város koszorúját a sirra.

A szegedi függetlenségi párt koszorúját Polczner Jenő képviselő helyezte le néhány szóval. Szathmáry Mór képviselő a margittai függetlenségi párt, Malatinszky György képviselő pedig Heves vármegye koszorúit tették le a sirra, mindketten rövid beszédükben méltatták a nagy szellemóriás halhatatlan érdemét.

Mire a függetlenségi képviselők lerótták a kegyelet adóját, megérkezett az ifjúság és polgárság hatalmas és mérhetetlen hosszúságú menete.

A menet a sir mellett felállított dobogónál állott meg s a nagy tömeg kalaplevegőre énekelte a Hymnuszt.

Barabás Béla képviselő, a nagy teret

is betöltő hatalmas hangjával, szép beszédében nyitotta meg az ifjúság és polgárság közös ünnepélyét. Megható szavakkal ecegette Kossuth halálát és életkérdéseit s az ifjúságot buzdította, hogy hazánk e tündöklő csillagát kövesse.

Melha Armand orvostanhallgató nagy hatást keltve szavalt Kató József kolozsvári jogszigorló pályanyertes szép ódáját. Majd Szecskay György szavalt el alkalmi költeményét, miután Sántha Mihály bölcsészettanhallgató tette le formás beszéd kíséretében a budapesti egyetemi ifjúság koszorúját.

Majd a vidéki ifjúság küldöttei koszorúzták meg a sirt:

Makodý Győző kolozsvári, Harsányi Pál debreceni (a ki a város koszorúját is hozta), Liszky Miklós eperjesi, ifj. Dul Jenő kassai, Almásy Antal m.-vári, Egri Aladár pécsi, Rácz Vilmos pozsonyi, Rónay György selmecsbányai küldöttek után.

Ezután Bartha Ferenc képviselő a rendező bizottság elnöke, Hegedűs István az országos Kossuth-társaság nevében, továbbá Turcsányi Gyula ev. ref. lelkész a kolozsvári asztaltársaságok nevében, Kard-horó Árpád a budapesti független és 48-as polgárok nevében, dr. Révész Ödön a demokráta párt szervezője, Koltai Pál a központi asztaltársaságok, Schlenger Mór a kereskedelmi alkalmazottak egyesülete és Nyitrai Sándor az Iparos ifjak orsz. egyesülete nevében mondtak szép beszédeket és tettek le megbízók nevében koszorút a sirra.

Még késő estig nagy zarandoklás folyt a sirhoz, a melyet már anny szorú borít, hogy a tágas sirhely egy babérkoszorúhoz hasonlít.

A Szederkényi Nándor vezetése alatt álló függetlenségi párt külön szónokot nem állított, minthogy a gyász érzete annyira egységes, hogy érzelmeik tolmácsolása belőlv a polgárság szóznokának előadásába.

A Kossuth temetése története című röpirat utcai elárúsításra az ünneprendező bizottság az engedélyt a főváros tanácsától meg nem kapván tözsédekben helyezte el elárúsítás végett zárt boltokban rájuk nyomtatva vastag betűkkel utcai elárúsítás eltiltva.

Szélhámosságok biztosítással.

(Egy nagyszabású kalandorról.)

Kolozsvár, márc. 22.

Déváról jelentik, hogy a hátszegi csendőrség letartóztatta Nacht Péter országos szélhámost, a ki legutóbb Erdélyben károsított meg tömérék bízékony embert. Ugy vitte lépre őket, hogy az Adria biztosítótársulattól és a Gizella kábizásító intézmény vezetőségétől írásbeli, közzegyzővel hitelesített meghatalmazást kúrtajtott fel, a mely szerint ő jogosítva van az erdélyrészi felek biztosítási ügyeinek felszedésére. Hogy milyen eredménnyel csielt ezen a téren, bizonyítja az, hogy egyedül Hunyadmegyében hater ezer koronát szedett fel és sikkasztott el ezen a címen.

Az ügyészeghez rengeteg feljelentés érkezett ellene, a mire nyomozást indítottak s a személtés hátszegi csendőrség csakhamar kézre is kerítette a biztosítás Somoskegyét. Érdekes, hogy Nacht néhány évvel ezelőtt Aradon lakott, mint egyik kisebbkeretű, új biztosítási vállalat aradi fiókjának vezetője.

Ezt a helyi telepet azután olyan alaposan elvezette, hogy csakhamar a rendőrség is érdeklődni kezdett utána s Nacht urat épen érizet alá akarták venni, mikor a kitűnő szimati gentleman hirtelen megugrott. Ezidőben néminemű kellemetlensége is volt miatta az aradi színház egyik főtörsz páholycsillagának. (Leszky András igazgatónak voltak azidőben olyan ötletei is, hogy szépségkirakatot rendezett olyan művésznökből, a kiket a szinpadon csak minden holdfogyatkozáskor lehetett látni.) Házkutatást tartottak nála, mivel kiderült, hogy az elharácsoltt idegen pénz egy része ékszerre, selyemre, virágra, pezsgőre és más egyéb ilyen »habitté kelléke»-re kellett.

A széke szépség köré fonódott szenzációt azonban hamar lecsodorta a napirendről az események zuhataga s Nacht Péter nevét a feledés sűrű sötétsége fedte el. Most egy éjszakai távirat megint »érdekes» emberré tette az aradi hangos éjszaka káknak egykor ismert alakját, a kinek regényes kalandjairól még az előkelő szalónokban is szép, szerelmetes, hangulatos mesikéket szöttek.

Megvesztegetéssel vádolt királyi ügyész.

Egy ügyvéd bűnpöre.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, március 20.

Régen húzódó és rendkívül érdekes bűnpörben hozott tegnap határozatot a szegedi büntető törvényszék vádlatára.

Egy fővárosi ügyvéd alaptalan vádaskodása szolgáltatja az anyagot ahoz a bűntényhez, amelyben már több mint két éve folyik az eljárás a törvényszéknél. Az ügyvéd afölötti szörnyű haragjában, hogy egy nagy bűnpörben nem az ügyfélnek a javára döntöttek, fogta magát és megrágalmazta azt az ügyészt, a ki a bűntényben a vádhatóságot képviselte.

A rágalom miatt hivatalból indították meg az ellárast az ügyvéd ellen, a kinek az ügyében ma határozott a törvényszék vádlatára.

Az érdekes ügyet a következőkben ismertetjük:

Sok évig folyt egy nagy bűntény a nagykikindai büntető törvényszék előtt s az 1901 év nyarán ért véget. A két pörös fél Fehér Miklós és Fehér Sándorné volt, a kik bizonyos 180,000 korona miatt indítottak polgári pört egymás ellen, a mely azután bűnpörre fejlődött.

A Fehér Miklós jogtanácsosa Szörényi Lipót dr. fővárosi ügyvéd volt, a vádindítvány elkészítője pedig Stocker Antal kir. ügyész. A pör azzal végződött, hogy a vádlottakat fölmentette a büntető törvényszék, amelynek a fölmentő ítélete következtében Szörényi nagy anyagi haszontól esett el.

Erre az ügyvéd kapta magát és fegyelmű fölmentést tett Stocker ellen a szegedi kir. ítélőtáblánál. Azzal vádolta meg az 1902. évi október hó 29-én beadott fölmentésében az ügyészt, hogy az tudatosan és kézzelfoghatóan hazudott. Továbbá azt adta elő, hogy Stocker abban a bizonyos bűnpörben hamis adatok alapján szerkesztette meg a vádiratot.

Szörényi a becsületsértő kifejezésektől hemzsegető fölmentésében azzal is megvádolta az ügyészt, hogy az emlékezetes temesvári lötlő-pörben nem az igazságnak megfelelően járt el. A fölmentésében többek között így ír Szörényi: Stocker vétkes könnyelműséggel eszközöl engede magát fölhasználni arra, hogy a bűnösök megmenekülhessenek a büntetés elől.

A rágalmozó fölmentés alapján megindították az ellárast Stocker ellen, azonban csakhamar kiderült, hogy a panasz alaptalan, mert az ügyész csak kötelességet teljesített. Kint azután még az is, hogy Szörényi rendszeresen készített Stocker ellenében az e fajta fölmentéseket és egy alkalommal már pénzbüntetésre is ítélték a miatt.

A szegedi kir. ügyészeg erre a btkv. 229. §-a alapján hamis vád miatt megindította Szörényi ellen az ellárast.

A hosszú ideig húzódó vizsgálat alatt az ügyvéd több olyan hangu beadványt intézett a törvényszék vádlatára, a melyekből kitűnik, hogy Szörényi ugyszólván lehetetlenül akarja tenni az ügyészt.

A büntető törvényszék vádlatára ma foglalkozott ezzel a különös bűnténnyel.

Kimondotta a tanács, hogy Szörényi hamis vádaskodás miatt vád alá helyezi. A vádlott képviselője ez ellen folyamodást jelentett be s így még a királyi tábla is foglalkozik az ügygel, mielőtt főtárgyalásra kerülne.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, március 20.

— (Kossuth Ferenc betegsége.)

A függetlenségi és 48-as párt nagybeteg vezére, Kossuth Ferenc állapotában nem állott be javulás. A beteg pártvezérnél szombaton Perczel Dezső, a képviselőház elnöke és Jakabffy Imre, a képviselőház alelnöke látogatást tettek. A közélet minden kitűnő sége nagy részvétellel tudakozódik állapota iránt. Kossuth betegségeiről, mióta oly súlyosra fordult az állapota, a budapesti újságok nem közölnek hírt, hogy az ország népét, mely nagy aggodalommal várja a Kossuthról szóló híreket, ne nyugtalanítsák.

— (Kossuth Ferenc az ifjúsághoz.) Kossuth Ferenc, aki tudvalevően betegesen fekszik, miután nem vett részt a vasárnapi gyászünnepeken, levelet intézett az ifjúság rendező bizottságához. A levél a következő:

Tíz év óta először, nem lehetek ott a sir mellett a kerepesi temetőben, midőn a gyászos évfordulón, a nemzet szíve megdobban. — Először lesz most az, ami lenni fog majd rendezőn, a természet törvénye szerint, hogy nem fog ott állni, legközelebb a sirhoz, az, ki legközelebb állt az élőhöz s az élő szívéhez. Súlyos betegség ágyamhoz szorított és visszatartja testemet, de lelkem ott lesz a rokonle-

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

kek közt, hogy együtt ünnepelje a halott emlékében, az örökké élő s az ő nevében örökké feltámadó, nagy nemzeti eszmét!

Az együtt töltött hosszú évek sora, az együtt átélt örömek és bánatok, remények és csalódások, mint ködfátyolképvonulnak át lelkemen. Ez évben az én gyászom a fiu gyásza lesz; s míg önkézt fel fog támadni a szellem, az én betegágyamnál meg fog dobanni a szív; s itt együtt a magányban, mint egykor a hontalanság magányában, — együtt szeretjük önmagunkat: a magyar nemzetet s a szenvedő Hazát!

Hivők

Kossuth Ferenc.

— (Kossuth-emlékünnepe Szamosujvárt.) Kossuth Lajos halálának 10 éves évfordulóját szép emlékünnepeikkel ülték meg a hazafias független érzelmű Szamosujváriak is. Vasárnap, e hó 20-án, délelőtti, az áll. főimn. önképzőkörre rendezte a nagy férfiuhoz minden tekintetben méltó ünnepélyt. Az ünnepély a tornacsarnokban folyt le, mely ez alkalomra igen csinosan volt felszítve Kossuth arcképével. A gimn. énekar Hymnusra után Schweimer Jenő VIII. o. t. tartotta meg elnöki megnyitóját, vissza emlékeztetve a márciusi nagy napokra Kossuthról mint a nagy hősről és a szabadságharc lelkes bajnokáról szólt, azután az ennékar Szentirmay Elemérnek „Kossuth Lajos sirja” c. dal énekelte el. „Talpra magyar” t. Hied János VIII. o. t. szavalt el a költemény méltóságához illő lelkesültséggel és meleg érzéssel. Ezt követte az énekar „Talpra magyar” kezdetű éneke. Wartenberg Márton „Kossuth és a márciusi napok” címen olvasott fel igen ügyesen megszerkesztett értekezést.

Majd Földes Imrénék »Ötven év után» című drámai költeményét adták elő Balla Mihály VIII. o. t. (Magyar ifju), Bingya János VIII. o. t. (Éledegdetlen), Vincze Lajos VIII. o. t. (Idegen ifju). A kiváló figyelemmel észleléssel előadott szavakat a közönség zajosnag megtapsolta. Ezt követte az énekar »Kossuth-nóta» című éneke, melynek vezetével Uhlárik Albin VIII. o. t. Ábránynak »Mia haza?» című költeményét szavalt el nagy hatással. A szép ünnepélyt az énekar Kossuth-induló-já fejezte be. Délután 4 órakor a városi nagy teremben folyt le a nagy plakátokon előrehirdetett emlékünnepe. Az erről szóló lelkes hangu meghívó következő volt:

»Polgártársak! Tíz évvel ezelőtt az egész világ a legőszintébb részvétel komolyságával és szomorúságával tekintett Turin városára felé, a hol 1894. március 20-án utolsó dobant a szíve Magyarország új honalapítójának Kossuth Lajosnak, a kit a nemzet hálás elismerése és rajongó hódolata már élete folyamán is a történelmi dicsőségnek gloriáfényével koronázott meg, mert a rabslanagánból szabad, független polgárokat, sőt halhatatlan hőskéit is teremtet, a kinek diadalmas víztésége nélkül: még ma is idegen járomnak kárhozatos gyalgata sujáná e hazát! Polgártársak! Menthetetlenül el kell pusztulnia annak a nemzetnek, a mely előtt érhetetlenül váltak azok a törökresek, amelyeket az elmúlt századok során a dicsőült ösök jégjezeket a nemzet történelmének táblájára. Ezért hát ne hagyjuk a feladás homályába veszni nagyjainkat és küzdelmeket, hanem — bár az évfordulók alkalmával — szenteljünk meg áldott emlékeiket és ünnepélyesen dicsőítsük a nemzet naggyatöltere irányuló törekvéseiket!»

Nazyszámu közönség előtt lépett podiumra Benel Antal szolgabíró és megtartotta nagyszabású beszédét Kossuth Lajosról, mint a ki demokratikus szellemben alakította ki Magyarországot alkotmányát.

Majd Izsáki Lajos joghallgató Kun Bélának »Kossuth Lajos halálára» c. költeményét szavalt el mély érzéssel.

Az önképző fuvózenekar tüzénét rendezett, melyen leginkább Kossuth nótákat adott elő.

— (Bacsányi Csicsericics alezredes Szent-Pétervárról.) A szegedi 46-ik gyalogezred kiváló katonai képzettségű alezredesét, bacsányi Csicsericics Miksát tudvalevően hadügyi kormányunk azzal a megbízással küldte ki az orosz-japán háborúba, hogy ott az orosz főhadiszálláson a hadviselő felek harcát tanulmányozza. A kitűnő megbízatással bacsányi Csicsericics Miksa alezredes, — mint nekünk jelentik — e hó 10-én érkezett Szent-Pétervárra, egy másik osztrák-magyar tiszt: gr. Szeptyeki Szaniszló százados társaságában. A vezérkari tisztek megérkezésük után mindjárt tisztelegő látogatásokat tettek. Bacsányi Csicsericics alezredes elsősorban Kuropatkin fővezérnél jelentkezett, aki nagy előzékenységgel fogadta. A szegedi házierezd tisztikarának kiváló tagja ma folytatja útját gr. Szeptyeki századosal Mandzsuria felé.

— (Hunyadmegyei csendélet.)

A szomszéd Hunyadmegye román lakosága mindennap az valami dolgot a dévai ügyészegnek. Déváról most a következő legújabb esetet jelentik: Popa Aron veceli gazda 700 liter pálinkát adott el Gergely

ázár korcsmárosnak, mitől a faluban tbbben rosszul lettek. A csendőrség megindította a nyomozást és kiderítette, hogy a pálinkába Szirb Veta korcsmárosné bosszúból petróleumot öntött. A hatóság a pálinkát lepecsételtette és megvizsgálta vegyileg, nem öntött-e a korcsmárosné mérgező anyagot az italba, mivel az ivókön gyanús tünetek mutatkoztak. Szirb Vétát elfogták.

— (Jászai Mari a szegedi fő-rabbinál.) Jászai Mari, a ki ezidőszent Szegeden vendégszerepel, tegnapelőtt meglátogatta dr. Löw Immanuel szegedi fő-rabbit. Ennek az érdekes látogatásnak az előzményei is érdekesek. A lelkesedés vitte oda. Egy sajtósági, érdekes levél magyarázza meg ezt a látogatást. A levelet Jászai dr. Janovics szegedi szinigazgatónak írta, a mikor a vendégszereplés miatt tárgyalt vele. Szinészi dolgokról ugyan kevés volt benne, annál több a szegedi főrabbirol, a kinek a szent beszédek éppen akkor jöttek el olvasta a nagyszöve. Hogy ezek az egyházi prédikációk milyen hatást tettek rá, azt legjobban mutatja az említett levél itt közölt töredéke:

„Kérem továbbá, hogy keresse fel a ma élő legnagyobb, legfényesebb lelki magyart, dr. Löw Immanuel főrabbit és mondja meg neki, hogy személyesen megyek el hozzá, hódolattal köszönni meg neki szent beszédeit. — Valóban szent beszédek ezek. — Megszentelték őket a lángoló hazaszeretet, a mire ma nagyobb szükség van a magyarnak, mint a mindennapi kenyérre. — Azt érzem, hogy városról-városra, faluról-falura kellene zarándokolnom és ezeket a beszédeket a magyarok értő emberek fülébe, lelkébe, a vérbe bele imádkozni, az angyalok trombitájával bele harsogni s ha másként meg nem értik, tüzzel beléjük égetni; mert sohase volt a magyarnak nagyobb szüksége arra, hogy

hazáját szeresse; mint most. Hogy is lehet az, Uristen, hogy a míg egy akkora hazafi él közöttünk, mint Löw rabbi, annyi talpnyaló, önző érdekhajás nem bujik szégyenletében a föld alá. Széchenyi István képe az én oltárom; mondja meg kérem Löw rabbinak, hogy még az ő képét függesztem melléje; hogy lelkem mindennap lerója iránta tiszteletet köteles adóját.

Meg akartam mindezt Nekik magának írni, de valójában nem tudtam, hogy kezdeni el; mert a lelkem a tollam előtt rúpködött és tulszárnyalt minden földi kifejezést. Azért határoztam el azt, hogy szóval mondjam el neki hálaadásomat.”

Tegnap aztán meg is tette. Beváltotta ígéretét. Meglátogatta a főrabbit.

— (A megégett iskolásleányok.) Az ujlaki iskolában történt tűzkatasztrófa ügyében megindították a vizsgálatot, annak a megállapítására, hogy a szerencse lencsége miatt kit terhel a felelősség. A kis leányok állítólag engedelmek nélkül jutottak a szekrény kulcsához, a melyben a művirág készítésére használt borseszőlő lámpa volt. A kulcsot az iskola szolgálja őrizte. A kis Witek Irma holtteste még a Margit-kórház halottas kamrájában fekszik a temetéséről eddig még nem történt intézkedés. Weisz Etelka a zsidó-kórházban fekszik és állapota folyton javul. A tanári testület több tagja meglátogatta a leánykát, a ki teljesen eszméletlen van s fájdalmait is csillapították. Az ujlaki iskolában történt szerencsétlenséggel kapcsolatban ezt írja nekünk egyik olvasónk, a ki a kerületnek egyik vezető embere: Mindenkit megrendített az a szerencsétlenség, a mely tegnap az ujlaki polgári leányiskolában történt s a melyet a tragikus véletlen Göcz József dr. igazgató nevével hozott kapcsolatba. Tanítványai az ő nevére nézve teremtették azt az ünnepséget, a mely bár közvetve, a szerencsétlenséget okozta. Annál lesújtóbb lehet ez a körülmény magára az igazgatóra nézve, mert a ki ismeri Göcz József dr.-t, jól tudja, hogy ellensége minden ünnepségek. A mikor néhány évvel ezelőtt hasonló alkalommal tanítványai

tudtán kívül gyűjtést kezdtek, hogy valami ajándékkal meglepjék, az igazgató, a mint tudomást szerzett a dologról, megtiltotta a terv megvalósítását s mivel a gyűjtés már megtörtént, csak azt engedte meg, hogy az összegyűjtött összegből alapítványt tegyenek, a melynek kamataiból évről-évre szegény növendékeknek segítenek. A tegnap szerencsétlenül járt Witek Irma testvérnője is részt vett egy alkalommal az alapítvány kedvezményében. Göcz József dr., mint igazgató igen sokat tett a kerület szegény leányai érdekében. A polgári iskolával kapcsolatosan kifejtette a női ipariskolát, a hol minden évben egész sereg leányt képeznek ki kenyérkereső pályára. S az igazgató annyira lelken viseli a gondjaira bízott leánykák sorsát, hogy minden évben ő maga fizeti ki több szegény leány részére a tanítás díját, csak hogy tovább tanulhassanak. A főváros is méltányolta működését, a mikor középiskolai igazgatói címet és fizetést adott neki, csak hogy ott maradjon a kerületben, a melynek lakossága szeretettel és becsülettel veszi körül.

— (Porzolt Kálmán csödjé.) Tegnap délelőtt a polgármesteri hivatalban Porzolt Kálmán csödtörvény végrehajtás foganatosított a Népszínház volt igazgatójának 30.000 kor. kanciója ellen. A Népszínház-alap és Porzolt között másfél évvel ezelőtt kötött, tehát a csödeljárás során meg nem látható szerződés alapján első sorban az alapnak van igénye a kancióra, melyet egyébként Porzolt bírhatná el. Az alapnál szemben főnálló adósságai teljesen fölemésztenek. Halmos polgármester hivatalában tegnap délelőtt konferencia volt, melyen a polgármester elnököl. Jelen volt Kléh István népszínházi bizottsági tag, Fölepp dr. főjegyző, a népszínházi bizottság szakértői és a városi szakemberek. Elhatározták, hogy hétfőn délelőtt pontosan leltározzák azokat az ingóságokat (diszletek, könyvtár, partitúrák stb.), melyeknek tulajdonjoga a Népszínház alapot illeti meg. A népszínházi bizottság hétfőn délelőtt 12 órakor ülést tart.

— (Aranybánya-remény.) Oravi-

cáról jelentik, hogy Kukaesky Sándor bányavállalkozó Krassó-Szörénymegyében Majdan község határában fekvő területén furási munkát közben dúsz aranybányára bukkant. — A telep több száz méternyi kiterjedésű. A megégett vegyelmizések szerint az átlagos aranytartalom tonnanként 34 gramm tiszta arany. A bányatulajdonos evenként 30–40 ezer tonna érc feldolgozását tervezi és azon fáradozik, hogy egy kaliforniai „zuzda” a feldolgozási gépek felállításával nagy bányázomati létesítsen.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mauthner-féle magvakat vessenek.** Idei árjegyzék, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön dr. és dr. urak magyarkereskedése Budapest, Rottenbiller-utca 23. mindenlének ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, friss magvak árai alacsonyok. Különösen felkeltendők az impregnált takarmányrépamagvak és a leg- resőbb gabnafélék dúsz választéka. 3124 20—20

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfőn, márc. 21-án:

Heidelbergi diákelet.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Kolozsvár, kedden, márc. 22-én:

A dolovai nábob leánya

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Hétfő: Heidelbergi diákelet (bérlet 163. sz.)
Kedd: A dolovai nábob leánya (bérlet 163. sz.)
Szerda: Nebánt-virág (b. 164. sz.)
Csütörtök: Bob herceg (b. 165. sz.)

Táviratok

Az orosz-japán háború.

— Legújabb hírek. —

Budapest, márc. 21.

Péttervár: Pflug vezérőrnagy megcáfolja, hogy a „Skori” torpedóhajó a port-arthuri kikötő bejáratánál elüldözt volna.
Péttervár: Az összes kínai csapatok visszavonultak Liaohótól nyugatra.

A kereskedelmi szerződések.

Budapest, márc. 21.

A földmívelésügyi miniszterium költségvetésének a kanarában tett előterjesztésénél Burniati képviselő megegyeztetve az olasz kereskedelmi szerződést, kijelentette, hogy méltányolja a nehézségeket, melyek a szerződés megkötésénél legyőzendők. Végül kijelentette, hogy bízik a kormányban, hogy az meg fogja tudni védeni az olaszország érdekeit.

Budapesti gabona-tőzsde.

Készárú 5 fillérrel olcsóbb. A határidő üzlet szintén lanya.

Jegyzetnek:

Buza ápr.	836—36
„ okt.	830—31
Zab „	663—64
Rozs „	564—65
Tengeri máj.	534—34

Felolós szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Lapfőmunkás:

GOMBOS FERENCZ

Mayer Sámuel és Jársa
Szállítási Vállalata
Iroda: Szentegyház-utca 1.
Telefon 467. szám.
Telep: Nádas mellett u. 2.
Telefon 90. szám.
(Mayer Sámuel és Stein Bertalan)

A n. érd. közönség szives figyelmébe ajánljuk Szállítási Vállalatunkat egy a vaspályától be — min kiszállítást, nemkülönben a város bármely pontjától — bérhova.

A közlekedési idényre ajánljuk butorszállító kocsiainkat, melyekkel a butor a szállítás alatt nem szenved.

A díjtételek a legolcsóbbak pontos szolgálat mellett!

Telepünkön jó száraz tűzifa minden idényben kapható, saját szekerünkön házhoz szállítva!
A méretekért felelünk!

A n. é. közönség szives pártolását kéri
Mayer Sámuel és Stein Bertalan.

HOGY EGESZSÉGÜNKET ÖVJUK, IGYUNK
K-IMPÉR RÉPÁTI
BÁTHORI-FORRAS ÉGVÉNYES
GYÓGY-SAVANYÚVIZET
M. k. t. B. t. Gyógyminiszeri rendelet
S. 991/VIII. 1890. szám.

Hántott cser és tölgyfa raktár!

A legjobb tűzifa téli fűtésre a
hasított bükkfa!
1/2-ől 2 m³ karók közt rakva
száraz hasított bükkfa házhoz
szállítva
10 korona 50 fillérért
kapható
Wertheimer Vilmosnál
Széchenyi-tér (a vashíd mellett).
Babos-palota.
Vágott száraz bükkfa 500 kg. vételnél házhoz szállíva 1 kor. 50 fill.
Nagyobb vételnél tetemesen olcsóbb!
2818 50—50

A kisbirtokosok által
sajátkezűleg, a legnagyobb gondnal, angolnyelv és ráfás eljárások készített, kitűnő minőségű, vagyonilag szavatolt fajliszt, l-sörrendű, miniszert szókanyrendelethez minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas
csemege és borsfaj szőlőoltások a tapasztalatok során fajtiszításnak, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak! — Minden nagyhangon hirdető, gyárilag fűllesztett, reklamizott, előhajtásos oltást messze felülmúlunk! — Chaselas, muskotály és más legkiválóbb csemegefajtából összeválogatott

I-sörrendű lugas-gyűjtemény ára:
(melynek megrendelésért és jóságért felelősség vállalatik)
1. Kis összeállítás 15 db. 5 kor.
2. Nagy összeállítás 30 db. 10 kor.

a) Borsfajok:
Amerikai riparia portális a'nyon elított gyökere, fűs és zold oltványok ára tisztes szállítással:
Ezer db. 200 k.
Száz db. 22 k.
Tíz db. 2 k 50f.

b) Csemegefajták:
Árak tisztes szállítással:
Ezer db. 220—240 k.
Száz db. 25—30 k.
Tíz db. 3—5 k.

Hazai szőlőfajták! Filloxeramentes!
3002 61— Szőlőkirály. (Delaware.)
A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directtermő, melynek 25—26°/o-os cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni másához és a madérához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A delaware francia szőlőtől 17 évvel ezelőtt közelről az érmellékre portált ezen perenosporának ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bori s méltán nevezhetjük a borok királyának A jövő szőlőszet kincse. Mindent megterem, egy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megfordított rendkívül (tartós szíves zöldhajtása 1—2 hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeinek fogva megérdemli hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaink fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken mint szőlő-lugas tenyésztessék!

100 darabból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabór 2 korona. (Delaware!)
Riparia portális telepek! Nagymennyiségű riparia eladás!
Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!
Palackokban, egy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutányabbban beszerezhető s kívánatra választékos ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvélet mellett mintabort küld:

Az érmelléki Szőlőszeti és Borszáti Szakközlöny mint: Országos Hirdetési Kalauz
SZÉKELY HID (BIHARMEGYE).

Maculatur papír
egész ivben csomagolásra igen alkalmas
kilonként 20 fillér, métermázsá vételnél
15 korona. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Ízléses
könyvnyomdai munkákat legolcsóbb árban készíti GOMBOS FERENCZ nyomdája.

Fényképezés és Amateurok figyelmébe!
Telefonszám: 183.

Schuster Emil
Norinbergi, díszmű, játék, sport, vadászati és fényképezési kellékek áruhaza } Kolozsvárt,
Mátyás király-tér. (Gróf Rhédey-palota.)

Állványos, kézi és zseb fényképező gépek!
Minden méretű: **Nagyító készülékek! Lenosók (objectives) és pillanatzárok!**

Fényérzékeny üveglemezek:
Lumier
Germant
Agfa
Hélios
Ideal
Ringer
Schleissner
B. Schaterra.

Kodak és Agfa görbültek
Dr. Kurz Celloidin papír
Dr. Leiner
Veloxy, Leuita
Germantia, N P A
Riposbronz és Electro
Celloidin és Bromozin
levelező lapok
Dr. Leiner Cell papír ivében

Fényképezési lámpák, másoló keretek, üveg és porcellán fűrésztő talak, Cartonok, Passepartout és Albumok stb.
Ugyesintén a fényképezéshez szükséges — itt fel nem sorolható — kellékek dúsz választékban.

Állandó raktára eredeti gyári árak mellett:
az Amerikai-Német Grammophon-társ. hangosan beszélő, szavaló, éneklő és zenélő Grammophon-gépeinek és Grammophon-lemezeinek.
Ugyesintén a valódi EDISON PHONOGRAPHS. bejlesztett eredeti és úreshengerek, valamint a legújabb EDISON törhetetlen Celluloid hengerekből.

Valódi angol és francia illatszerek!

Valódi erdélyi hegyaljai tisztán kezelt Borok
Telefonszám: 511. 2932 75—104

Ötvös Dánielné
pinczejéből.

Bizományi raktárak:
Adi László: Deák F.-u. Telefon 470.
Fuhrmann Károly:
Wesslány: Miklós-utca 10. Telef. 429.
Kondász Daniel: Mátyás kir.-tér 25.
Irimias Tivadar: Arany János-tér 2.
Nyisztor Gergely: Hunyadi-tér 6. sz.
Balogh János: Trefort utca 20. sz.
Pardi Sándor: Akácfa-utca 3. sz.
Baktay Ida: Benigni-palota vashidnál.
Nyikora Anna: Rudolf-utca 64. sz.
Rosenzweig Antal:
Széchenyi-tér 39. Telefon 436.

Telefonon megrendelhető és minden időtájban hazaszállítatik!
Ünnepnap és vasárnap csak délelőtt 10 óráig.

Ötvös Dánielné, KOLOZSVÁRT,
Óvár, Bocskay-utca 1 szám,
Mátyás király születési háza szomszédságában)

Fehér borok zárt palackban	70 centilit	35 centilit
à 70 és 35 centilit	kor.-ban	kor.-ban
Leányka erdélyi különlegesség	1.20	—70
Asszu édes	1.60	—90
Asszu finom	1.20	—80
Sauvignon-Semillon	1.20	—70
Muskotály	1.20	—70
Risling erdélyi különlegesség	—90	—70
Som	—90	—50

Vörös borok zárt palackban	70 centilit	35 centilit
à 70 és 35 centilit	kor.-ban	kor.-ban
Egri bikavér	1.60	—
Egri piros	—84	—
Elsőrendű piros	1.	—
Carbenette	—68	—
Schiller	—	—

Fehér borok zárt palackban	70 centilit	35 centilit
à 70 és 35 centilit	kor.-ban	kor.-ban
Hegyaljai pécse	1.10	—
„ Asztali I. osztályu.	—84	—
„ II.	—72	—
„ III.	—60	—
Ménási pécse	—90	—

Ezen árak mellett a fogyasztási adó már ki van fizetve!
Ezen árak bárhova hazaszállítva készpénzfizetés mellett értendőek. — Üvegek 15 napra kölcsönkép adótnak.